

Dynamiek op de eilanden

Tonnie Overdiep en Jan Roelof Witting, Rijkswaterstaat dienst Noord-Nederland

“Draagvlak krijgen voor dynamisch kustbeheer kost tijd en vergt overleg. Een eeuwenlange visie en manier van omgang met de kust kan je niet in één keer van tafel vegen. Sterker nog, je kunt er van leren.”

Impact op de bevolking

“Dynamisch kustbeheer heeft voor veel dynamiek onder de eilandbevolking gezorgd”, trapt Roelof Witting de presentatie af. “Zolang de mensen zich konden herinneren, zorgde Rijkswaterstaat ervoor dat er zoveel mogelijk zand werd ingevangen om de kust op zijn plek te houden. Veel eilanders verdienden hun brood met het planten van helm, het zetten van rietschermen en ander werk aan de duinen. Sinds de keuze voor een nieuw beleid in 1990 werd het onderhoud op veel plaatsen geëxtensieerd of zelfs helemaal gestaakt. Daardoor verloor een aantal eilanders hun baan, terwijl het werkaanbod op de eilanden toch al beperkt was. Mensen voelden zich in de steek gelaten en begrepen de nieuwe aanpak niet.”

Bewoners ervaren de zeereep in de linkerfoto als veiliger. Toch bevat de zeereep in de rechterfoto meer zand.

Communicatie

De afgelopen tien jaar is Rijkswaterstaat daarom steeds meer aandacht gaan besteden aan het toelichten van het kustbeheer. Volgens Witting ontstaat daardoor vertrouwen en geloven steeds meer bewoners dat de veiligheid niet in het geding is. Daarbij speelt de ‘beleving van veiligheid’ een belangrijke rol. Witting wijst op twee foto’s van Terschelling: één genomen in een uiterst dynamisch

kustdeel en één genomen in een stabiel kustdeel enkele kilometers verderop. Veel bewoners blijken de strakke zeereep als veiliger te ervaren, terwijl dat in werkelijkheid niet zo is. Witting: “Het onveilige gevoel van dynamische kusten kunnen we alleen wegnemen door open en duidelijk te communiceren en gegevens te laten zien. Verder laten we zien dat we direct ingrijpen, zodra dat nodig is, bijvoorbeeld toen er in de haven van Vlieland een oeverval optrad. Mensen waarderen dat.”

Bijna twintig jaar dynamisch beheer op Ameland

Tonny Overdiep vervolgt de presentatie met een toelichting op dynamisch kustbeheer op Ameland. Al in 1995 staakte Rijkswaterstaat daar bij wijze van experiment het onderhoud van enkele kilometers zeereep. De ontwikkelingen die daar optraden werden jaarlijks gemonitord en vergeleken met de ontwikkeling in aangrenzende zeerepen, die als vanouds werden onderhouden. Daarbij bleek dat de dynamisch beheerde zeerepen groter en breder werden, met meer landschappelijke variatie. Overdiep licht toe: “We delen de monitoringgegevens elk jaar met de bevolking en dat wordt gewaardeerd. Op Ameland is dynamisch kustbeheer redelijk geaccepteerd. Dat komt ook omdat Rijkswaterstaat regelmatig zand suppleert waardoor mensen vertrouwen hebben in de veiligheid. Op andere eilanden ligt dat soms net iets anders. Communicatie en wederzijds begrip blijven belangrijk. Daarbij moeten we er voor waken dat we de eeuwenoude traditie van kustonderhoud te eenvoudig opzij zetten. We kunnen daar nog steeds van leren!”

Klik [hier](#) om een filmpje van deze presentatie te bekijken.